

RETTSSAKSKURSET

Forberedelse før saken:

1. Se straffebestemmelsen: Hvilke objektive og subjektive krav må være oppfylt for at tiltalte skal kunne dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen?
2. Tilfredsstill utformingen av tiltalebeslutningene straffeprosesslovens krav?
3. Hvilke typer bevis kan være aktuelle?
4. Hvilke straffeprosessuelle begrensninger når det gjelder bevisføring kan være aktuelle?
5. En fellende dom kan bare avsies dersom det er bevist utover rimelig tvil at tiltalte er skyldig. Hva betyr "rimelig tvil"?
6. Hvordan kan man trekke slutninger fra bevisene (bevismidlene) som blir ført i retten til svaret på spørsmålet om tiltalte er skyldig?
7. Hvilke strafferammer gjelder i saken?

Spørsmål som skal drøftes av deltakerne på kurset etter rettssaken:

1. Innledningsforedraget og forsvarers merknad

- Hvilke regler gjelder?
- Hvordan trakk aktor rammen for saken?
- Hvordan presiserte aktor tiltalebeslutningen?
- Hvordan presenterte aktor bevisene som skulle bli ført?
- Hvordan ble objektivitetskravet ivaretatt?
- Ga innledningsforedraget en god oversikt over sakens hovedproblemstillinger?
- Var forsvarers merknad, eventuelt, av verdi?

2. Skyldspørsmålet: Avhør av tiltalte

- Hvilke regler gjelder?
- Ble det stilt ledende spørsmål?
- Burde andre spørsmål vært stilt?
- Burde dommeren, aktor og forsvarer (eventuelt bistandsadvokat) vært mer eller mindre aktiv under avhøret?

3. Skyldspørsmålet: Avhør av vitner (herunder fornærmede)

- Hvilke regler gjelder?
- Ble det stilt ledende spørsmål?
- Burde andre spørsmål vært stilt?
- Burde dommeren, aktor og forsvarer vært mer eller mindre aktive under avhøret?

4. Andre bevisspørsmål

- Ble det ført andre som bevis som var egnet til å bringe klarhet i skyldspørsmålet?
- Ble det ført bevis som hadde betydning for straffespørsmålet?
- Skulle bevis av betydning for skyldspørsmålet eller straffespørsmålet vært avskåret?

5. Aktors prosedyre

- Hvilke regler gjelder?

Skyldspørsmålet:

- Var aktors lovtolkning med hensyn til skyldspørsmålet forsvarlig?
- Hvilke rettskildefaktorer la aktor vekt på og hvordan ble de vektlagt i forhold til hverandre?
- Kunne aktor ha trukket inn andre rettskildefaktorer?
- Var aktors slutninger fra de bevis som ble ført i retten til svaret på spørsmålet om tiltalte er skyldig/ikke skyldig, holdbare?
- Anvendte aktor regelen om at tvil skal komme tiltalte til gode?

Straffespørsmålet:

- Hvordan begrunnet aktor påstanden om straff? Kunne eller burde aktor ha veid momentene annerledes eller lagt vekt på andre momenter?

6. Forsvarerens prosedyre

- Hvilke regler gjelder?

Skyldspørsmålet:

- Var forsvarerens lovtolkning med hensyn til skyldspørsmålet forsvarlig?
- Hvilke rettskildefaktorer la forsvareren vekt på og hvordan ble de vektlagt i forhold til hverandre?
- Kunne forsvareren ha trukket inn andre rettskildefaktorer?
- Var forsvarerens slutninger fra de bevis som ble ført i retten til svaret på spørsmålet om tiltalte er skyldig/ikke skyldig, holdbare?

Straffespørsmålet:

- Hvordan begrunnet, eventuelt, forsvareren påstanden om straff? Kunne eller burde forsvareren ha veid momentene annerledes eller lagt vekt på andre momenter?

7. Dommerens prosessledelse

- Hvilke regler gjelder for dommerens prosessledelse?
- Var dommerens prosessledelse i samsvar med lovens regler?

8. Dommen

- Hvilke regler gjelder for hva en dom skal inneholde med hensyn til skyldspørsmålet og straffespørsmålet?
- Er reglene fulgt?
- Er dere enige i domskonklusjonen når det gjelder skyldspørsmålet?
- Er dere enige i domskonklusjonen når det gjelder straffespørsmålet?